

A bírálóbizottság értékelése

Révész Tamás akadémiai doktori értekezése az általa mezoökonómiainak nevezett, a közgazdaságtudomány mikro- és makroszintje között elhelyezkedő, azokat összekapcsoló modellekről szól. Ezek az elemzési eszközök a nemzetgazdaságot ágazatokra, területi egységekre és/vagy társadalmi rétegekre bontva, a gazdaságstatisztikai mérlegösszefüggések rendszerébe foglalva vizsgálják, ezáltal sok ismert problémát helyeznek új megvilágításba.

A doktori értekezés átfogóan bemutatja a Szerző többévtizedes szakmai munkássága során elért legfontosabb eredményeket. Ezek tükrözik a Jelölt különféle input-output és általános egyensúlyi modellek építése, matematikai tulajdonságainak feltárása és igazolása, adatokkal való feltöltése, valamint alkalmazása területén, számos nemzetközi és hazai kutatási projektben szerzett jelentős tapasztalatait. A dolgozat bizonyítja, hogy Révész Tamás e területen jelentős ismeretekkel és tudással rendelkezik.

A dolgozatban bemutatott modellekkel a magyar gazdaság számos problémája vizsgálható. A téma jól illeszkedik a gazdaságtudomány azon irányzataihoz, amelyek az elmúlt években a keresztmetszeti vizsgálatok és a nagy adatbázisok elemzése felé mozdultak el.

A Bizottság állásfoglalása szerint a jelölt legfontosabb, új tudományos eredményei, a tématerülethez való hozzájárulásai a következők:

- Háztartási jövedelmek és kiadások réteg- és ágazati bontására kidolgozott módszer kifejlesztése Háztartási Költségvetési Felvétel adatok alapján, valamint ennek illesztési eljárásának kidolgozása standard ágazati kapcsolatok mérlege (ÁKM) adatszerkezetekhez.
- Magyar regionális (megyei) ÁKM-ek előállítása, valamint ezek összekapcsolása multiregionális ÁKM-modellé.
- A negatív elemek és peremek kezelésére szolgáló, additív jellegű, kétirányú mátrixkiigazítási eljárások különféle változatainak és más módszerekkel való kapcsolatának elemzése, különösen az előjelváltást megengedő Improved Normalized Squared Differences (INSD) modell és a Jelölt által a „diszkrepanciákat a referenciamátrix abszolút értéke arányában szétosztó iteráció” (DRAASZI) névre keresztelt algoritmus ekvivalenciájának igazolása.
- A GDP termelési és felhasználási oldalnak összetevőire való felbontása az import és a termékadók és -támogatások sorainak végső felhasználási kategóriákhoz való hozzárendelése révén.
- A DRC mutató nemzetgazdasági (allokációs) optimumhoz való viszonyának meghatározása, amely szerint az erőforrás-allokációs modell optimális megoldása átalakítható olyan formában, amely a DRC mutatóra fogalmaz meg feltételt.
- Vegyes ármodell kialakítása, amely a keresleti és kínálati tényezőket is integrálja az áralakulás modellezésében.
- Hozzájárulások a számszerűsíthető általános egyensúlyi (CGE, computable general equilibrium) modellek alkalmazásához.

Az elismert eredmények mellett a Bizottság az opponensi vélemények alapján az értekezéssel kapcsolatban a következő általános kritikai észrevételeket fogalmazza meg:

- A mű meglehetősen eklektikus, nem áll össze egy egységes egészé, sokkal inkább különálló részek laza halmaza
- Az értekezés túl sok, egymáshoz csak közvetetten kapcsolódó kérdést érint.
- Az értekezés során a Szerző elsősorban a modellépítő szerepében szeretne maradni, s kevesebb figyelmet fordít a modell eredményeinek értékelésére, elemzésére,

gazdaságpolitikai következtetések levonására. Ezek megléte egyértelműbben rögzítené az értekezést helyét a közgazdaságtudomány területén.

A fentebb említett kritikák azonban a dolgozat és nem a szerző hiányosságai, amelyeket a későbbi publikálás során kell, hogy figyelembe vegyen.

Mindezek alapján a Bizottság a doktori cím odaítélését javasolja.